

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДРОГОБИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

ПОГОДЖЕНО

на засіданні вченої ради

факультету психології, педагогіки

та соціальної роботи

протокол № 2 від «23» листопада 2021 р.

Голова

А Ігор ГРИНИК

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні приймальної комісії

протокол № 4 від «29» серпня 2021 р.

Голова приймальної комісії

Ректор

Н Надія СКОТНА

Схвалено на засіданні кафедри

загальної педагогіки та дошкільної освіти

протокол № 2 від «2» лютого 2021 р.

Завідувач кафедри МЧ Марія ЧЕПІЛЬ

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

для вступу на навчання для здобуття ступеня доктора філософії

за спеціальністю **012 «ДОШКІЛЬНА ОСВІТА»**

на основі ступеня магістра або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста

Дрогобич, 2021

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Метою випробування є виявлення рівня професійної компетентності вступників до аспірантури за спеціальністю 012 «Дошкільна освіта» як сукупності низки компетенцій, зокрема: пізнавально-інтелектуальної, діагностичної, проектувальної, організаторської, прогностичної, інформаційної, стимулюючої, оцінно-контрольної, аналітичної, соціальної, громадянської, комунікативної, рефлексивної, творчої, методичної, дослідницької тощо.

Завдання вступного випробування полягає в тому, щоб оцінити

знання:

- особливостей та способів організації і здійснення навчально-виховної роботи в групах дітей раннього віку;
- особливостей та способів організації і здійснення навчально-виховної роботи в групах дітей дошкільного віку;
- методiku організації ігрової діяльності у дошкільному віці;
- шляхів забезпечення наступності в роботі дошкільного навчального закладу та школи;
- форм співпраці дошкільного навчального закладу і сім'ї щодо забезпечення єдності у виховному процесі;
- розуміння необхідної системи знань з фахових методик дошкільного виховання.

вміння:

- планувати, організовувати і реалізовувати пізнавальні, розвиваючі і виховні аспекти педагогічного процесу в дошкільному навчальному закладі;
- забезпечувати диференційований підхід в навчально-виховному процесі з урахуванням потреб, інтересів попереднього досвіду дітей;
- використовувати різні форми організації навчальної діяльності дітей у закладі дошкільної освіти;
- організовувати предметно-ігрове середовище у різних вікових групах дошкільного навчального закладу;
- добирати та ефективно використовувати безпосередні та опосередковані методи керівництва ігровою, трудовою, самостійною діяльністю дошкільників.

Розділ 1. ДОШКІЛЬНА ПЕДАГОГІКА

Дошкільна педагогіка як галузь педагогічної науки

Дошкільна педагогіка як наука про освіту і розвиток дітей дошкільного віку. Предмет дошкільної педагогіки. Основні поняття дошкільної педагогіки. Функції дошкільної педагогіки. Філософські основи виховання дітей дошкільного віку.

Етапи розвитку дошкільної педагогіки як науки. Емпіричний етап розвитку дошкільної педагогіки. Сучасний етап розвитку дошкільної педагогіки.

Джерела дошкільної педагогіки як науки: народна педагогіка, прогресивні ідеї минулого, експериментальні дослідження, дані суміжних наук, передовий педагогічний досвід.

Завдання дошкільної педагогіки. Місце дошкільної педагогіки в системі педагогічних наук, її зв'язок з іншими науками.

Дитинство як унікальний період розвитку дитини

Сучасний погляд на педагогіку дитинства. Формування фундаментальних здібностей в період формування особистості. Відомі мислителі та педагоги минулого і сучасності про значення виховання у ранні роки життя. Поняття про дитинство як повноцінне життя малої людини. Необхідність формування в суспільстві ставлення до дошкільного дитинства як етапу, що визначає весь подальший розвиток людини.

Проблеми субкультури дитинства. Причини деформованості взаємостосунків дорослих і дітей в сучасному суспільстві.

Дитина як об'єкт педагогіки і суб'єкт цілісного педагогічного процесу

Цілісність розвитку як внутрішня зумовленість суб'єкта, що визначає його унікальність. Особистість дитини як об'єкт та суб'єкт виховання. Модель цілісного розвитку дитини як суб'єкта дитячої діяльності. Цілісний розвиток як прояв соціалізації та індивідуалізації особистості дитини. Дошкільний вік як період першопочаткового становлення особистості і виховання гуманістичного ставлення до світу. Вікова періодизація дитинства. Вікові та індивідуальні особливості дітей.

Педагогічні умови, що забезпечують цілісний розвиток і виховання дитини як суб'єкта діяльності.

Методологія і методи педагогічних досліджень в дошкільній педагогіці

Актуальні проблеми дослідження в сучасній дошкільній педагогіці. Поняття методу і методології. Рівні педагогічного дослідження (теоретичний, емпіричний), види, структура педагогічного дослідження. Особливості застосування методів педагогічного дослідження в дошкільній педагогіці. Спостереження, бесіда, вивчення результатів продуктивної діяльності дітей. Педагогічний експеримент як основний метод дослідження.

Методика організації дослідницько-експериментальної роботи з дітьми дошкільного віку, педагогами, батьками.

Сучасна система дошкільної освіти

Поняття системи освіти. Дошкільна освіта як перша ланка в системі освіти. Основні документи, що регламентують діяльність дошкільної освіти. Види і типи дошкільних освітніх установ. Дошкільна група як основна структурна одиниця ДНЗ. Освітня програма дошкільної освіти.

Дошкільна освіта у зарубіжних країнах.

Професійна компетентність педагога дошкільного навчального закладу

Підготовка педагогічних кадрів для системи дошкільної освіти. Функції педагога.

Ключові педагогічні компетенції сучасного вихователя ДНЗ. Розвиток і самовдосконалення професійної компетентності вихователя. Оцінка та самооцінка професіоналізму вихователя ДНЗ.

Визначення поняття «професіограма педагога ДНЗ». Професіограма дошкільного педагога.

Психолого-педагогічні основи освітнього процесу дошкільного навчального закладу

Особливості режиму життєдіяльності дітей у ДНЗ. Моделі організації освітнього процесу. Поняття предметно-розвивального середовища ДНЗ. Концепція побудови предметно-розвивального середовища в системі дошкільної освіти. Принципи організації предметно-розвивального середовища у ДНЗ.

Педагогічний процес: сутність, закономірності і принципи, структура

Поняття «педагогічний процес». Сутність цілісного педагогічного процесу. Педагогічний процес як єдність і взаємозв'язок навчання і виховання. Значення цілісного підходу до вивчення педагогічних явищ процесів, взаємозалежність мети, змісту, форм, методів і засобів педагогічної роботи.

Принципи побудови педагогічного процесу. Проектування освітнього процесу відповідно до сучасних концепцій дошкільної освіти. Моделі побудови педагогічного процесу: навчальна; комплексно-тематична, предметно-середовищна.

Актуальні проблеми фізичного виховання дітей в ДНЗ та сім'ї

Основи теорії фізичного виховання дітей. Природничо-наукові основи фізичного виховання. Психологічні основи фізичного виховання. Педагогічні основи фізичного виховання. Мета, завдання, чинники, засоби, зміст, умови фізичного виховання.

Особливості фізичного розвитку дошкільників. Розробка змісту, засобів, методів та форм організації фізичного виховання дітей.

Умови успішного розв'язування завдань фізичного розвитку і виховання: створення екологічно і гігієнічно сприятливих умов, забезпечення режиму рухової активності, сприятливий психологічний мікроклімат у групі, використання розвивальних методик.

Теоретичні основи морального виховання дітей дошкільного віку

Основи теорії морального виховання. Шляхи формування загальнолюдських цінностей. Принципи морального виховання.

Взаємозв'язок моральних почуттів, уявлень, звичок і досвіду моральних поведінки. Мотиви поведінки та їх розвиток.

Завдання морального виховання: формування моральної свідомості; формування соціальних емоцій, моральних почуттів і ставлень до різних сторін соціального оточення; формування моральних якостей та активності їх прояву в діяльності та вчинках; виховання корисних навичок і звичок поведінки; формування доброзичливих взаємостосунків.

Засоби морального виховання в сім'ї та ДНЗ. Педагогічні умови організації діяльності, що створюють можливості для розв'язання завдань морального виховання.

Методи морального виховання. Специфіка застосування методів морального виховання в різних вікових групах ДНЗ.

Виховання гуманних почуттів і відношень у дітей дошкільного віку

Проблема виховання гуманних почуттів та відношень у вітчизняній дошкільній педагогіці. Дошкільне дитинство як сенситивний період для становлення гуманних почуттів та відношень. Завдання, засоби і методи виховання гуманних почуттів та відношень в дітей дошкільного віку.

Сучасні дослідження, спрямовані на вивчення особливостей виховання гуманних почуттів в дітей дошкільного віку.

Патріотичне та громадянське виховання в теорії та практиці дошкільного виховання

Виховання в дітей громадянськості та патріотизму, поваги до людей різних національностей. Завдання громадянського та патріотичного виховання дошкільників. Сучасні проблеми патріотичного виховання дітей. Основні засоби і методи виховання в дітей любові до Батьківщини. Методика проведення екскурсій.

Виховання культури поведінки як єдність формування знань, способів поведінки і моральних почуттів

Виховання культури поведінки: культурно-гігієнічних навичок, культури спілкування, культури діяльності. Зв'язок зовнішньої культури з внутрішньою, з моральними почуттями та свідомістю. Навички культурної поведінки для різних вікових груп, шляхи їхнього формування, методи і прийоми виховання. Ознайомлення дітей з елементарними правилами етикету.

Виховання вольових якостей в дошкільників

Виховання морально-вольових якостей дитини. Формування вміння поєднувати «хочу» і «потрібно». Роль гри, праці, занять у виховання морально-вольових якостей. Методи і прийоми виховання цілеспрямованості, сміливості, наполегливості, стриманості, відповідальності.

Капризування і впертість дітей, їхні причини, подібність і відмінність, педагогічні умови попередження капризів і впертості.

Теоретичні основи розумового виховання дошкільників

Основи теорії розумового виховання дітей дошкільного віку. Завдання розумового виховання: формування системи елементарних знань про предмети і явища навколишнього світу, розвиток елементарних навичок та умінь розумової діяльності, формування пізнавальних інтересів, допитливості і активного ставлення до світу предметів і явищ.

Методи розумового виховання. Поєднання методів, їх вибір з врахуванням вікових особливостей дошкільників і змісту освіти.

Становлення теорії сенсорного виховання

Значення сенсорної культури для інтелектуального розвитку дитини.

Сенсорне виховання в системах Ф. Фребеля, М. Монтессорі, О. Декролі.

Завдання сенсорного виховання: формування в дітей перцептивних дій, системи сенсорних еталонів, вміння їх самостійно застосовувати в пізнавальній діяльності, засвоєння узагальненого способу сприймання різних видів об'єктів. Зміст сенсорного виховання на різних вікових етапах розвитку дитини.

Методи сенсорного виховання в ДНЗ.

Трудове виховання дітей дошкільного віку

Теоретичні основи трудового виховання дітей дошкільного віку. Своєрідність праці дітей: взаємозв'язок з грою, становлення компонентів трудової діяльності в дошкільному дитинстві, ситуативний, обов'язковий характер.

Характеристика особливостей дитячої праці. Види праці дітей дошкільного віку: самообслуговування, господарська праця, праця в природі, ручна праця.

Завдання трудового виховання дітей дошкільного віку: формування передумов трудової діяльності, практичних умінь та навичок, виховання поваги до людей праці,

результатів праці, виховання моральних якостей, виховання позитивних взаємостосунків між дітьми.

Проблема дитячої творчості

Можливість та необхідність виховання в дітей творчих здібностей.

Своєрідність дитячої художньої творчості, основні шляхи її розвитку.

Види дитячої художньої творчості. Значення самостійної художньої діяльності дітей для гармонійного розвитку особистості дитини і підготовки її до навчання в школі. Індивідуальні робота з дітьми, що мають різний рівень розвитку творчих здібностей.

Комплексне використання різноманітних засобів і методів естетичного виховання. Система естетичного виховання у ДНЗ.

Закономірності розвитку дітей дошкільного віку, принципи і технології виховання

Загальні закономірності розвитку дітей в період дошкільного дитинства (Л. Виготський, О. Леонтьєв, Л. Божович та ін.). Роль біологічних та соціальних чинників у розвитку дитини. Соціальна ситуація розвитку дитини (Л. Виготський). Ідея ампліфікації дитячого розвитку (О. Запорожець).

Ідеал і мета виховання. Завдання виховання дітей дошкільного віку. Сутність принципів виховання.

Технології виховання дітей дошкільного віку.

Розвиток дидактичних ідей в дошкільній педагогіці

Теорії розвивального навчання: поетапного формування розумових дій (П. Гальперін); розвитку теоретичного (Д. Ельконін, В. Давидов), нестандартного (С. Альтшуллер) мислення; навчання на підвищеному рівні складності (Л. Занков); формування пізнавальних інтересів (Г. Шукіна, Л. Божович); проблемно-пошукового навчання (М. Махмутов, І. Лернер) та ін.

Педагогічні умови розвитку пізнавальної сфери дошкільників.

Навчання дітей дошкільного віку

Зміст поняття «навчання». Особливості навчання дітей дошкільного віку. Закономірності і принципи навчання дошкільників. Структура, функції, рушійні сили процесу навчання дітей дошкільного віку. Мета і завдання навчання дітей у дошкільний період. Зміст, форми, методи, засоби, результати процесу навчання в ДНЗ.

Організаційні форми і засоби навчання, їх специфіка в ДНЗ

Загальні форми навчання: індивідуальна, колективна, групова. Конкретні форми навчання: заняття, гра, експериментування, індивідуальна робота з дитиною.

Матеріальні та ідеальні засоби навчання. Результативний компонент навчання.

Основні положення теорії гри

Походження гри в історії суспільства, її зв'язок з працею та мистецтвом. Гра як своєрідний спосіб відображення життя. Гра як цілеспрямована творча діяльність, її зв'язок з працею. Сучасні підходи до гри у психології.

Класифікація дитячих ігор.

Методика керівництва і використання гри в педагогічному процесі ДНЗ.

Гра в педагогічному процесі ДНЗ

Гра як форма організації життя і діяльності дітей в ДНЗ. Завдання і зміст розвитку, виховання і навчання дитини у грі. Розв'язання завдань фізичного, розумового, морального, трудового та естетичного виховання у грі.

Творчі ігри. Виховне та розвивальне значення творчої гри. Принципи організації творчих ігор. Методика організації сюжетно-рольових, режисерських, театралізованих, будівельно-конструкційних ігор. Роль вихователя у розвитку ігрової діяльності дітей.

Дидактичні ігри у навчанні і вихованні дошкільників. Дидактична гра як засіб виховання і форма навчання. Значення дидактичної гри для сенсорного розвитку дітей, формування різнобічно розвиненої, активної особистості дитини. Дослідження дидактичних ігор в педагогіці. Види дидактичних ігор. Структура ігор. Виховне значення кожного структурного елементу ігор. Методика організації і проведення дидактичних ігор. Підбір дидактичних ігор для дітей різного віку. Прийоми керівництва дидактичними іграми.

Наступність в роботі дитячого садка і школи

Теоретичні основи, сутність наступності в освітній роботі ДНЗ і школи. Необхідність узгодження програм і методів навчання і виховання в суміжних ланках безперервної системи освіти.

Форми зв'язку ДНЗ і школи.

Проблема підготовки дітей до школи

Дослідження проблеми готовності до шкільного навчання в психолого- педагогічній літературі.

Вивчення дослідницько-педагогічної роботи з підготовки дітей до школи В. Сухомлинського, Ш. Амонашвілі.

Поняття «шкільної зрілості». Готовність дітей до школи: загальна і спеціальна. Діагностика готовності дітей до школи. Комплексна оцінка шкільної зрілості. Визначення співвідношення біологічного та паспортного віку. Тестові завдання як один із засобів визначення готовності дитини до навчання у школі.

Психолого-педагогічні основи сімейного виховання

Виховання дошкільника в сім'ї. Виховання фізично здорової дитини, інтелектуальний, етичний та естетичний розвиток, формування основ позитивного ставлення до праці у сім'ї.

Психолого-педагогічні основи сімейного виховання. Особливості і умови виховання дітей в повній, неповній, багатодітній сім'ї. Особливості взаємовідносин дітей з різними членами сім'ї. Типові труднощі та помилки батьків. Роль прикладу і авторитету батьків.

Взаємодія ДНЗ та сім'ї у вихованні дітей дошкільного віку

Завдання і умови роботи ДНЗ з сім'єю. Необхідність підвищення педагогічної культури батьків.

Колективні та індивідуальні форми роботи ДНЗ з сім'єю. Вивчення, узагальнення і поширення досвіду сімейного виховання.

Особливості розвитку і виховання дітей раннього віку

Розвиток і виховання дітей раннього віку. Своєрідність періоду раннього дитинства. Основні педагогічні правила виховання дітей раннього віку.

Режим дня в ранньому дитинстві. Принципи побудови режиму дня. Особливості режиму дня дитини першого, другого і третього року життя. Створення позитивного ставлення дітей до участі в режимних процесах. Зміст культурно-гігієнічних навичок, методика їх формування.

Інноваційні педагогічні системи та педагогічні технології навчання і виховання дошкільників

Загальне поняття про педагогічні новації, види новацій. Сучасні вітчизняні та зарубіжні інноваційні педагогічні системи і педагогічні технології навчання і розвитку дошкільників. Особливості впровадження педагогічних новацій в педагогічний процес ДНЗ.

Педагогічна оцінка якості та ефективності впровадження новацій у педагогічний процес ДНЗ.

Розділ 2. МЕТОДИКА ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Методика фізичного виховання дітей дошкільного віку

Формування здорового способу життя засобами фізичної культури. Закономірності і особливості фізичного розвитку дитячого організму. Фізичні вправи, їхня класифікація. Значення комплексного використання методів і прийомів фізичного виховання. Основи навчання і розвитку дітей в процесі формування рухової культури. Здоров'язберігальні технології. Інноваційні системи фізичної освіти і розвитку дошкільників.

Дошкільна лінгводидактика

Теорія і методика розвитку мовлення як наукова дисципліна. Сучасні концепції онтогенезу мовлення. Напрями дослідження дитячого мовлення. Закономірності і особливості оволодіння дітьми різними структурними рівнями мови. Загальнодидактичні і методичні принципи навчання рідної мови і мовлення. Специфіка використання методів і прийомів розвитку мовлення в різних вікових групах. Проблема підготовки дітей до навчання грамоти.

Теорія та методика формування елементарних математичних понять

Теоретичні основи методики розвитку математичних уявлень в дітей дошкільного віку. Особливості математичного розвитку дітей дошкільного віку. Мета і пріоритетні напрями доматематичної підготовки дошкільників. Загальні дидактичні принципи навчання дошкільників елементів математики. Завдання і зміст доматематичної підготовки дітей. Типи занять з математики.

Методика ознайомлення дошкільників з елементарними математичними поняттями в різних вікових групах.

Методика валеологічної освіти дітей дошкільного віку

Теоретичні основи валеологічної освіти дітей дошкільного віку. Сутність, завдання і зміст валеологічної освіти дошкільників. Формування валеологічної свідомості і валеологічної культури дітей дошкільного віку. Основні напрями систематизації знань дітей про природу. Виховання пізнавального ставлення до природи в дітей дошкільного віку. Значення пізнавальних інтересів в валеологічній освіті дошкільників. Педагогічні умови розвитку пізнавального ставлення до об'єктів і явищ природи в дітей дошкільного віку.

Розділ 3. УПРАВЛІННЯ В СИСТЕМІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Поняття педагогічного менеджменту

Сутність управлінської діяльності в ДНЗ. Наукові принципи педагогічного менеджменту. Структура управління. Функції управління.

Виховна система як об'єкт управління. Взаємодія з соціальними партнерами і громадськістю як аспект управління.

Дошкільний навчальний заклад як педагогічна система

Правові основи управління ДНЗ.

Освітній заклад як освітня система. Види та типи сучасних ДНЗ. Інноваційні форми дошкільної освіти.

Робота з кадрами в ДНЗ. Підбір і розстановка кадрів. Посадові обов'язки працівників ДНЗ.

Особливості управління методичною службою ДНЗ. Форми підвищення кваліфікації педагогічних кадрів.

Справочинство в ДНЗ.

Розділ 4. ІСТОРІЯ ДОШКІЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ

Розвиток вітчизняного дошкільного виховання

Виховання дітей у Київській Русі. Симеон Полоцький про виховання дітей. Ідеї виховання у спадщині Г. Сковороди.

Розвиток теорії дошкільного виховання в Україні XIX ст. (Т. Шевченко, О. Духнович, М. Драгоманов, К. Ушинський).

Розвиток теорії і практики вітчизняної дошкільної освіти наприкінці XIX

– у першій половині XX ст. Педагогічні погляди та діяльність С. Русової, Н. Лубенець, О. Дорошенко. Діяльність народних та приватних дитячих садків. Становлення суспільного дошкільного виховання на західноукраїнських землях.

Розвиток вітчизняної дошкільної педагогіки у другій половині XX – на початку XXI ст.

Історичний розвиток дошкільного виховання за кордоном

Проблеми дошкільного виховання у педагогічній думці Давнього світу. Погляд на проблеми виховання дітей дошкільного віку в епоху Середньовіччя. Розвиток ідей дошкільного виховання в епоху Відродження. Педагогіка дошкільного віку епохи Просвітництва.

Основні напрями реформаторської педагогіки. Відображення теорії вільного виховання в педагогічній концепції Р. Штайнера.

Педагогічна система М. Монтесорі. Основні принципи педагогіки М. Монтесорі. Розвиток М. Монтесорі теорії сенсорного виховання. Дидактичний матеріал М. Монтесорі. Використання дидактичного матеріалу і методики М. Монтесорі в сучасному ДНЗ.

Педагогічна система Ф. Фребеля. Теорія суспільного дошкільного виховання. Організація діяльності дітей в дитячому садку. Форми організації навчання. Використання дидактичного матеріалу Ф. Фребеля у практиці роботи сучасних ДНЗ.

Актуальні проблеми сучасної зарубіжної педагогіки дитинства.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Аляб'єва М. М. Фізичне виховання дітей раннього віку. – К.: Здоров'я, 1975. – 128 с.
2. Артемова Л. В. Колір, форма, величина, число. – К.: Томіріс, 1997.
3. Баглаєва Н. Обчислювальна діяльність дошкільнят//Палітра педагога. – 2001. – № 3. – С. 10 – 13.
4. Баглаєва Н. Розвиток логічних умінь дитини. Серіація за величиною, масою, об'ємом, розташуванням у просторі // Дошкільне виховання. – 2000. – № 10 – 11.
5. Баглаєва Н. Сучасні підходи до логіко-математичного розвитку дошкільнят // Дошкільне виховання. – 1999. – № 7. – С. 3 – 4.
6. Базовий компонент мовленнєвого розвитку дошкільника // Дошкільне виховання. – 1999. – № 6. – С. 4 – 5.
7. Білан О. Навчально-мовленнєва діяльність дошкільного віку. – Львів: Проман, 2005. – 60 с.
8. Богданович М. та інші. Математична підготовка дітей в дитячому садку // Богданович М., Козак М., Коваль Я. Методика викладання математики в початкових класах. Навчально-методичний посібник. – К., 1998. – С. 27 – 28.
9. Богуш А. М. та ін. Методика розвитку рідної мови та ознайомлення з навколишнім у дитячому закладі. – К.: Вища школа, 1992. – 416 с.
10. Богуш А. М. Теоретичні й методичні засади формування мовленнєвої компетенції дошкільнят // Педагогіка і психологія. – 2001. – № 1. – С. 5 – 10.
11. Богуш А. М., Гавриш Н. В. Дошкільна лінгводидактика. – К.: Вища школа, 2007. – С. 6 – 390.
12. Булич З. Г. Физическое воспитание в специальных медицинских группах: Учеб. пособие для техникумов. — М.: Высшая школа, 1986. — 255 с.
13. Буліч Є. Г., Муравов І. В. Валеологія. Теоретичні основи валеології: Навчальний посібник. – К.: УЗМН, 1997. – 224 с.
14. Буре Р. С. Воспитание в процессе обучения на занятиях в детском саду. – М., 1981. – С. 18–28.
15. Вавилова Е. Н. Укрепляйте здоровье детей: Пособие для воспитателей дет.сада. – М.: Просвещение, 1986. – 128 с.
16. Васильева А. И. Совершенствование обучения в детском саду. – Минск, 1980.
17. Веретенникова С. А. Ознакомлення дітей з природою. – К.: Вища школа, 1979. – 248 с.
18. Вільчковський Е. С, Курок О. І. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: Навч. посіб. – 2-ге вид., перероб. та доп. – Суми: ВТД “Університетська книга”, 2008. – 428 с.
19. Вільчковський Е. С. Заняття з фізичної культури в дитячому садку. – К.: Радянська школа, 1985. – 159 с.
20. Вільчковський Е. С. Рухливі ігри в дитячому садку. – К.: Радянська школа, 1985. – 173 с.
21. Гавриш Н. Інтелектуальна гра // Дошкільне виховання. – 2003. – № 6. – С. 6–7.
22. Гавриш Н. Сучасне заняття в дошкільному закладі. – Луганськ: Альма-матер, 2007. – С. 5 – 160.
23. Гончаренко С. У. Український педагогічний словник. – К., 1997.
24. Денисенко Н. Ф. Впровадження програми з валеології // Дошкільне виховання. – 1998. – № 9. – С. 7 – 8.
25. Дошкольная педагогика / Под ред. В. И. Логиновой, П. Г. Саморуковой. В 2-х ч. – Ч. 2. – М., 1988. – С. 5-92.

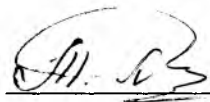
26. Зязюн І. А. Гуманістична стратегія теорії і практики навчального процесу // Рідна школа. – 2000. – № 8.
27. Козлова С. А., Куликова Т. А. Дошкільна педагогіка. – М., 1997.
28. Кондратенко Т. Д., Котырло В. К., Ладывир С. А. Обучение старших дошкольников. – К., 1986.
29. Кондратова В. В. Розумове виховання дошкільників. – К., 1979.
30. Лернер И. Я. Философия дидактики и дидактика как философия. – М., 1995.
31. Макарова Л. Проблемні ситуації та завдання // Дошкільне виховання. – 2003. – № 3. – С. 14.
32. Машовець М. А. Про складне – доступно і просто : засвоєння абстрактних математичних понять // Дошкільне виховання. – 2000. – № 5. – С. 15 – 17.
33. Методика формування елементарних математичних уявлень у дітей / Під загальною редакцією Грибанової О. К. – К. : Вища школа, 1987.
34. Нарочна Л. К., Ковальчук Г. В., Гончарова К. Д. Методика викладання природознавства. – К.: Вища школа, 1990. – 302 с.
35. Нестеренко В. В. Зміст валеологічної освіти і виховання дошкільників // Наша школа. – № I, 2001. – С. 34 – 38.
36. Ніколенко Н. І. Формування у дітей спостережливості // Радянська школа, 1991. – № 2. – С. 33 – 38 с.
37. Основы дошкольной педагогики / Под ред. А. В. Запорожца, Т. А. Марковой. – М., 1980.
38. Поніманська Т. І. Основы дошкільної педагогіки. – К., 1998. – С.239–268.
39. Природознавча робота в дитячому садку: Методичний посібник з природознавчої роботи в дитячому садку. – Вінниця, 2004. – 92 с.
40. Проскура Е. В. Развитие познавательных способностей дошкольников. – К., 1985.
41. Савченко О. Я. Дидактика початкової школи. – К., 2002.
42. Содержание и методы умственного воспитания дошкольников / Под ред Н. Н. Поддьякова. – М., 1980. – С. 28–54.
43. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: Методичні рекомендації до вивчення курсу для студентів спеціальності “Дошкільне виховання” / Укладач А. В. Іванова. – Луганськ: Альма-матер, 2005. – 102 с.
44. Ткачук Т. Радість пізнання // Дошкільне виховання. – 2002. – № 9. – С. 10–11.
45. Усова А. Л. Обучение в детском саду. – М., 1981.
46. Фадеєва Т. Вчимося міркувати (математична підготовка дошкільнят) // Дошкільне виховання. – 2000. – № 3. – С. 10.
47. Фунтикова О. Модель у навчанні дошкільнят // Дошкільне виховання. – 1999. – № 3. – С. 8–9.
48. Харченко Н. Формування навичок міркування у дітей 5–6-річного віку // Дошкільне виховання. – 2001. – № 2. – С. 18–20.

Критерії оцінювання знань

Оцінювання знань на фаховому випробуванні проводиться за 4-бальною шкалою (від 2 до 5 балів):

Кількість балів	Вимоги
2	Правильні відповіді на питання білета та додаткові питання відсутні.
	Відповіді на питання білета відсутні, на переважну більшість додаткових питань відповіді неправильні.
	Володіння матеріалом фрагментарне. На більшість питань відповіді відсутні, на додаткові питання дано неповні відповіді з великою кількістю помилок та неточностей.
3	Відповіді на питання білета неповні, частково відсутні, зміст жодного з питань не розкритий повною мірою, допущено багато грубих помилок.
	Відповіді на окремі питання відсутні. Несвідоме, механічне відтворення матеріалу за значними помилками та прогалинами у знаннях.
	Відповіді на питання неповні, їх зміст розкрито лише частково. Допущено низку грубих помилок та неточностей.
4	Відповіді на окремі питання неповні, їх зміст розкрито лише частково. Допущено чимало неточностей і помилок.
	Відповіді загалом правильні, їх зміст у цілому розкрито. Проте у процесі відповіді допущено низку неточностей та помилок.
	Відповіді в основному правильні, їх зміст загалом висвітлено. Відтворення матеріалу свідоме і повне, з деякими неточностями.
5	Відповіді на питання повні, їх зміст розкрито на достатньому рівні. Знання відповідної термінології. Судження логічні й обґрунтовані. Ілюстрування матеріалу прикладами.
	Відповіді на питання повні, їх зміст розкрито на високому науковому рівні. Оперування основними термінами. Ілюстрування матеріалу відповідними прикладами.
	Володіння матеріалом глибоке та усвідомлене. Відповіді на питання вичерпні. Виклад матеріалу обґрунтований, логічний та переконливий. Присутнє вміння давати оцінку педагогічним явищам і процесам. Вільне оперування основними термінами. Ілюстрування матеріалу власними прикладами.

Голова предметної комісії

Тетяна ПАНТЮК